

Verze záměru zákona (9.9.2011) v očích doktorandky

Štěpánka Klímková

Aktuální patnáctistránková podoba návrhu má velmi obecný charakter, který na první pohled nevypadá tak zle, je však třeba si uvědomit, že zestručněním a zobecněním návrhu lze jednotlivé změny chápat různým způsobem. Postupně také vymizela velká část kontroverzních věcí, což může zabránit tyto záležitosti řádně prodiskutovat a vyřešit. S ohledem na celkovou situaci, která tu v naší republice je, jsou patrná čtyři hlavní nebezpečí:

- 1/ devalvace akademických titulů (tituly budou generovány podle jejich požadovaného počtu),
- 2/ problematika hodnocení kvality vzdělávání (kdo a jak bude hodnotit sestupnou kvalitu vzdělávání),
- 3/ ovládnutí akademického prostředí „neakademickými zájmovými skupinami“ (centralizace moci posílením pravomocí rektora, vlivné slovo rady školy se bude odvíjet od jejího složení, laciné tituly, „odborníci z praxe“, vnější souvislosti, ...),
- 4/ školné, na kterém stát neušetří (dosavadní informace, jakým způsobem má být tato problematika řešena, jsou opravdu zarážející).

Není příliš jasné, podle jakých kritérií k diverzifikaci škol dojde a co z toho nakonec vyplyne. Zásadní bude vypořádat se se statuty škol – tato procedura může výrazně ovlivnit vnitřní poměry na jednotlivých školách.

Vzhledem k dalším okolnostem okolo reformy mám také obavy, že se znenadání objeví paragrafové znění zákona, který Poslanecká sněmovna bez váhání schválí ještě tento rok.

Podle mého názoru má celá situace souvislosti s tím, že pod záminkou toho, že je třeba ve státním rozpočtu šetřit, je už delší dobu vyhrazováno příliš málo finančních prostředků, které jsou určeny přímo na vzdělávání. Školám je tak vnucována spolupráce s průmyslem a stále více času zabírá řešení komplikovaných záležitostí okolo výzkumných projektů. Velký problém je i s hodnocením výsledků. Potom dochází k tomu, že spíše než kvalita vzdělávání se řeší finance. Akademické prostředí je manipulováno a zaprodáváno.